

Наталія Листопад,
науковий співробітник відділу початкової освіти
Інституту педагогіки НАПН України

Орієнтовні тексти річних контрольних робіт з математики

Відповідно до інструктивно-методичних матеріалів щодо оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів річна оцінка з математики виставляється на основі семестрових оцінок із урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці. Якщо відповідно до розпорядження керівника навчального закладу чи органів управління освіти різних рівнів молодші школярі виконують річну роботу, то оцінка за неї враховується, але вона не є визначальною при виставленні річної оцінки.

Пропоновані орієнтовні тексти контрольних робіт призначені для перевірки навчальних досягнень з математики за рік учнів 2 – 4 класів. Кожна робота подана в 4 варіантах. Варіанти 3 і 4 складніші за своїм змістом.

Контрольні роботи є комбінованими: математичний диктант, задача, знаходження значень виразів, рівняння, геометричний матеріал.

Текст роботи вчитель записує до початку уроку на дошці або заздалегідь друкує на окремих аркушах і перед уроком роздає кожному учневі (учениці).

Вчитель може змінювати типи задач, окремі випадки арифметичних обчислень, але при цьому дотримуватися правила, що варіанти мають бути рівноцінними.

До кожного класу додатково пропонуємо сюжетні задачі інших видів, які можуть бути вміщені в роботу замість №1.

Орієнтовна тривалість виконання завдань контрольної роботи становить у 2 класі близько 30 хв, у 3 і 4 класах близько – 35 хв.

Кожна робота містить в собі додаткові завдання, що пропонуються тим учням, які швидко виконали основні завдання і проявляють підвищені здатності та інтерес до математики. Вчитель самостійно визначає давати додаткові завдання повністю, частково чи не давати їх зовсім. Додаткові завдання обов'язково перевіряються, але оцінюються окремо, та не впливають на виставлену оцінку за виконані завдання основного змісту контрольної роботи.

Контрольні роботи оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень молодших школярів (журнал «Початкова школа», № 4 2014 року, газета «Початкова освіта», № 4 (724), лютий 2014).

2 клас

Математичний диктант

1. 9 збільшили удвічі. Запиши результат.
2. 35 зменшили в п'ять разів. Запиши результат.
3. Чому дорівнює добуток чисел 7 і 3?
4. На виготовлення п'яти пирогів використали 5 кг тіста. Скільки кілограмів тіста використали на один пиріг?

I варіант

1. Букет квітів коштує 45 грн, а вітальна листівка в п'ять разів дешевша. На скільки гривень дешевша листівка, ніж букет квітів?
2. $24 : 4 + 67$ $5 \cdot 8 - 39$
 $83 - 57 + 18$ $3 \cdot (44 - 39)$
3. Перетвори величини
 $7 \text{ дм} = \dots \text{ см}$ $64 \text{ см} = \dots \text{ дм } \dots \text{ см}$
4. Накресли 2 відрізки : один завдовжки 4 см, а другий вдвічі довший.

II варіант

1. У каністрі 40 л квасу, а в бутлі – в п'ять разів менше. На скільки літрів квасу в каністрі більше, ніж у бутлі?
2. $49 + 18 : 3$ $87 - 5 \cdot 9$
 $54 + 37 - 15$ $4 \cdot (33 - 29)$
3. Перетвори величини
 $9 \text{ дм} = \dots \text{ см}$ $52 \text{ см} = \dots \text{ дм } \dots \text{ см}$
4. Накресли 2 відрізки : один завдовжки 9 см, а другий втричі коротший.

III варіант

1. Пачка масла коштує 16 грн, а бублик – в чотири рази дешевший. Чи вистачить тобі 25 грн, щоб купити пачку масла і бублик? Відповідь поясни.

2. Обчисли

$$75 + 2 \cdot 9 \qquad (24 - 21) : 3$$

$$12 + 12 : 3 \qquad 24 - 21 : 3$$

3. Встав пропущені числа

$$4 \text{ тижні} = \dots \text{ днів} \qquad 3 \text{ доби} = \dots \text{ год}$$

4. Накресли прямокутник довжина якого 6 см, а ширина вдвічі менша.

IV варіант

1. Пакет соку коштує 20 грн, а булочка – в п'ять разів дешевша. Чи вистачить тобі 30 грн, щоб купити пакет соку і булочку? Відповідь поясни.

2. Обчисли

$$67 + 2 \cdot 8 \qquad (45 - 40) : 5$$

$$24 + 24 : 4 \qquad 45 - 40 : 5$$

3. Встав пропущені числа

$$4 \text{ доби} = \dots \text{ год} \qquad 3 \text{ тижні} = \dots \text{ днів}$$

4. Накресли прямокутник ширина якого 4 см, а довжина вдвічі більша.

Додаткове завдання

Накресли ламану із 3 ланок, довжина якої 14 см.

Сюжетні задачі

На знаходження третього доданку

I в. Для фуршету приготували 84 бутерброди. Із них 42 бутерброди із сиром, 28 – із ковбасою, а решта – бутерброди із шинкою. Скільки бутербродів із шинкою приготували для фуршету?

II в. У їдальні спекли 95 пиріжків. Із них 35 пиріжків із капустою, 28 – із картоплею, а решта – із полуницею. Скільки спекли пиріжків із полуницею?

На різницеве порівняння

I в. У Києві 60 тролейбусних і трамвайних маршрутів. Із них 19 трамвайні, а решта – тролейбусні. На скільки менше трамвайних маршрутів, ніж тролейбусних?

II в. На денний сеанс в кінотеатр прийшло 80 глядачів. Серед них 37 дорослих, а решта – діти. На скільки більше прийшло дітей, ніж дорослих?

3 клас

Математичний диктант

1. Яке число треба зменшити в 6 раз, щоб отримати 10?
2. Яке число треба помножити на 9, щоб отримати 81?
3. Добуток дорівнює 48. Перший множник 8. Чому дорівнює другий множник?
4. Запиши число на 1 більше, ніж число 599.
5. Запиши число у якому 2 сотні, 4 десятки і 7 одиниць.
6. У Софійки 90 грн. Третину грошей вона витратила на плаття для ляльки. Скільки коштує плаття?
7. Маленька Галинка народилася 24 місяці тому. Скільки їй років?

I варіант

1. На ранковому сеансі в кінотеатрі було 45 глядачів, на денному – вдвічі більше, ніж на ранковому, а на вечірньому – 143 глядачі. Скільки всього глядачів були на трьох сеансах?

2. Обчисли

$$527 + 273 - 734 \qquad (72 : 18 + 56) \cdot 5$$

$$300 + 360 : 4 \qquad 30 \text{ дм} : 5 - 5 \text{ см}$$

3. Побудуй квадрат із стороною 6 см. Обчисли його периметр.

II варіант

1. До магазину привезли 90 збірок казок, енциклопедій – втричі менше, ніж збірок казок, а розмальовок – 157. Скільки всього книжок привезли до магазину?

2. Обчисли

$$361 + 339 - 685$$

$$(92 : 23 + 76) \cdot 3$$

$$200 + 240 : 4$$

$$4 \text{ м} : 8 - 8 \text{ см}$$

3. Побудуй квадрат із стороною 4 см. Обчисли його периметр.

III варіант

1. У мами було 480 грн. Восьму частину всіх грошей вона заплатила за поштові послуги та 160 грн витратила на квитки до кінотеатру. Скільки грошей залишилося у мами?

$$2. 268 + 632 - 864$$

$$419 - (335 - 295) \cdot 8$$

$$280 - 280 : 4$$

$$(975 \text{ г} - 175 \text{ г}) : 2$$

3. Довжина прямокутника 9 см, а його периметр дорівнює 24 см . Побудуй такий прямокутник.

IV варіант

1. У тата було 810 грн. Дев'яту частину всіх грошей він витратив на запчастини до автомобіля та 390 грн заплатив бензин. Скільки грошей залишилося в татка?

$$2. 364 + 236 - 555$$

$$245 + (239 - 189) \cdot 6$$

$$210 - 210 : 7$$

$$(127 \text{ м} + 173 \text{ м}) \cdot 3$$

3. Ширина прямокутника 2 см , а його периметр дорівнює 16 см. Побудуй такий прямокутник.

Додаткові завдання

1. П'ять однакових футбольних м'ячів коштують b грн. Скільки коштує один м'яч?

2. Скільки всього трицифрових чисел?

Сюжетні задачі

Обернені до задачі на знаходження суми двох добутоків

I в. Купили три рушники по 150 грн кожний і 5 серветок. За всю покупку заплатили 650 грн. Скільки коштує 1 серветка?

II в. Купили два фотоальбоми по 110 грн кожний і 6 рамок для фото. За всю покупку заплатили 520 грн. Скільки коштує 1 рамка для фото?

Задачі на зведення до одиниці

I в. 300 кг апельсинів порівно розклали в 6 контейнерів. Скільки кілограмів апельсинів у 8 таких контейнерах?

II в. 420 кг борошна розсипали порівну в 7 мішків. Скільки борошна в трьох таких мішках?

4 клас

Математичний диктант

1. Запиши число *двісті три тисячі три*.
2. Запиши число у якому 302 тисячі 750 одиниць.
3. Запиши число, наступне за числом 19 900.
4. Число 678 000 зменшили у 1000 разів. Запиши результат.
5. Скільки метрів у 13 км?
6. Перерва між таймами у футболі триває чверть години. Скільки хвилин триває перерва?
7. Шлях від міста до села, що дорівнює 8 км, пішохід подолав за 2 год. Яка швидкість пішохода?

I варіант

1. Дві автівки їхали з однаковою швидкістю. Перша була у дорозі 3 год, а друга – 5 год. Скільки кілометрів проїхала кожна автівка, якщо друга проїхала на 170 кілометрів більше?

2. Обчисли

$$80\,526 - 43\,275 : 25 + 21\,007$$

$$17\text{м } 09\text{ см} \cdot 5$$

$$5\text{ хв } 35\text{ с} + 27\text{ хв } 40\text{ с}$$

$$3\text{ кг } 500\text{ г} : 700\text{ г}$$

3. Розв'яжи рівняння

$$4050 : x = 45$$

4. Побудуй прямокутник із сторонами 40 мм і 5 см. Знайди його площу і периметр.

II варіант

1. Два байкери їхали з однаковою швидкістю. Перший був у дорозі 4 год, а другий – 2 год. Скільки кілометрів проїхав кожний байкер, якщо перший проїхав на 110 кілометрів більше?

2. Обчисли

$$67\,432 - 51\,735 : 15 + 18\,006 \qquad 12\text{м } 08\text{ см} \cdot 4$$

$$17\text{ хв } 25\text{ с} - 9\text{ хв } 30\text{ с} \qquad 7\text{ т } 200\text{ кг} : 900\text{ кг}$$

3. Розв'яжи рівняння

$$6160 : b = 77$$

4. Побудуй прямокутник із сторонами 4 см і 60 мм. Знайди його площу і периметр.

III варіант

1. Одна бригада може розкласти розфасувати 3 т яблук за 10 год, а інша – за 15 год. За скільки годин із цією роботою впораються обидві бригади, якщо працюватимуть разом?

$$2. \quad 9\text{ кг } 072\text{ г} \cdot 38 \qquad 12\,7845 - (93\,465 : 3 + 87\,578)$$

$$23\,161 : 53 \qquad 13\text{ км } 269\text{ м} + 7\text{ км } 387\text{ м} - 11\text{ км } 932\text{ м}$$

3. Розв'яжи рівняння

$$x - 408926 = 197809$$

4. Знайди значення виразу $a - 1215 : b$, якщо $a = 810$, $b = 27$.

5. Потяг Київ – Харків відправляється із Києва о 23 год 24 хв і прибуває до Харкова наступного дня о 9 год 26 хв. Скільки часу перебуває потяг у дорозі?

IV варіант

1. Джек з'їдає упаковку сухого корму масою 6 кг за 30 днів, а Бім за 20 днів. На скільки днів вистачить сухого корму Джеку і Біму?

2. Обчисли

$$15\ 906 : 66$$

$$154\ 698 - (96\ 457 - 48\ 292 : 4)$$

$$73\ \text{м}\ 78\ \text{см} \cdot 29$$

$$15\ \text{т}\ 752\ \text{кг} + 24\ \text{т}\ 148\ \text{кг} - 27\ \text{т}\ 812\ \text{кг}$$

3. Розв'яжи рівняння

$$x + 27506 = 121900$$

4. Знайди значення виразу

$$a - b : 23, \text{ якщо } a = 690 \text{ і } b = 1012$$

5. Потяг Львів – Одеса відправляється із Львова о 20 год 40 хв і прибуває до Одеси наступного ранку о 8 год 50 хв. Скільки часу перебуває потяг у дорозі?

Додаткове завдання

Скільки квадратів із стороною 5 см можна виготовити із дроту завдовжки 1 м?

Сюжетні задачі

На зустрічний рух.

I в. Слон і слоненя почали рухатися одночасно назустріч один одному. Швидкість слона 57 м/хв, слоненяти на 30 м/хв менша. Через який час вони зустрінуться, якщо відстань між ними була 1 092 м?

II в. Дві ластівки вилетіли назустріч одна одній. Відомо, що швидкість першої 16 м/с, а другої на 3 м/с більша. Через який час вони зустрінуться, якщо відстань між ними була 1 610 м?

Ускладнені задачі на знаходження четвертого пропорційного.

I в. Два однакові тигри з'їдають за тиждень 56 кг м'яса. Скільки м'яса потрібно 1 тигрові на 5 днів?

II в. На хлібозаводі 3 однакові бригади за 2 зміни випікають 12 т хліба. Скільки тонн хліба випечуть 2 бригади за 1 зміну?

Складені задачі, які містять знаходження дроби від числа

I в. Туристи подолали відстань 1200 км. Пішки вони пройшли $\frac{1}{20}$ всього шляху, залізницею проїхали $\frac{2}{5}$ усього шляху, а решту проїхали автобусом. Скільки кілометрів туристи проїхали автобусом?

П в. У фірмовому магазині за тиждень продали 1050 махрових виробів. $\frac{2}{3}$ проданого товару становили рушники, п'яту частину проданого товару – простирадла, а решта – халати. Скільки халатів продали за тиждень?